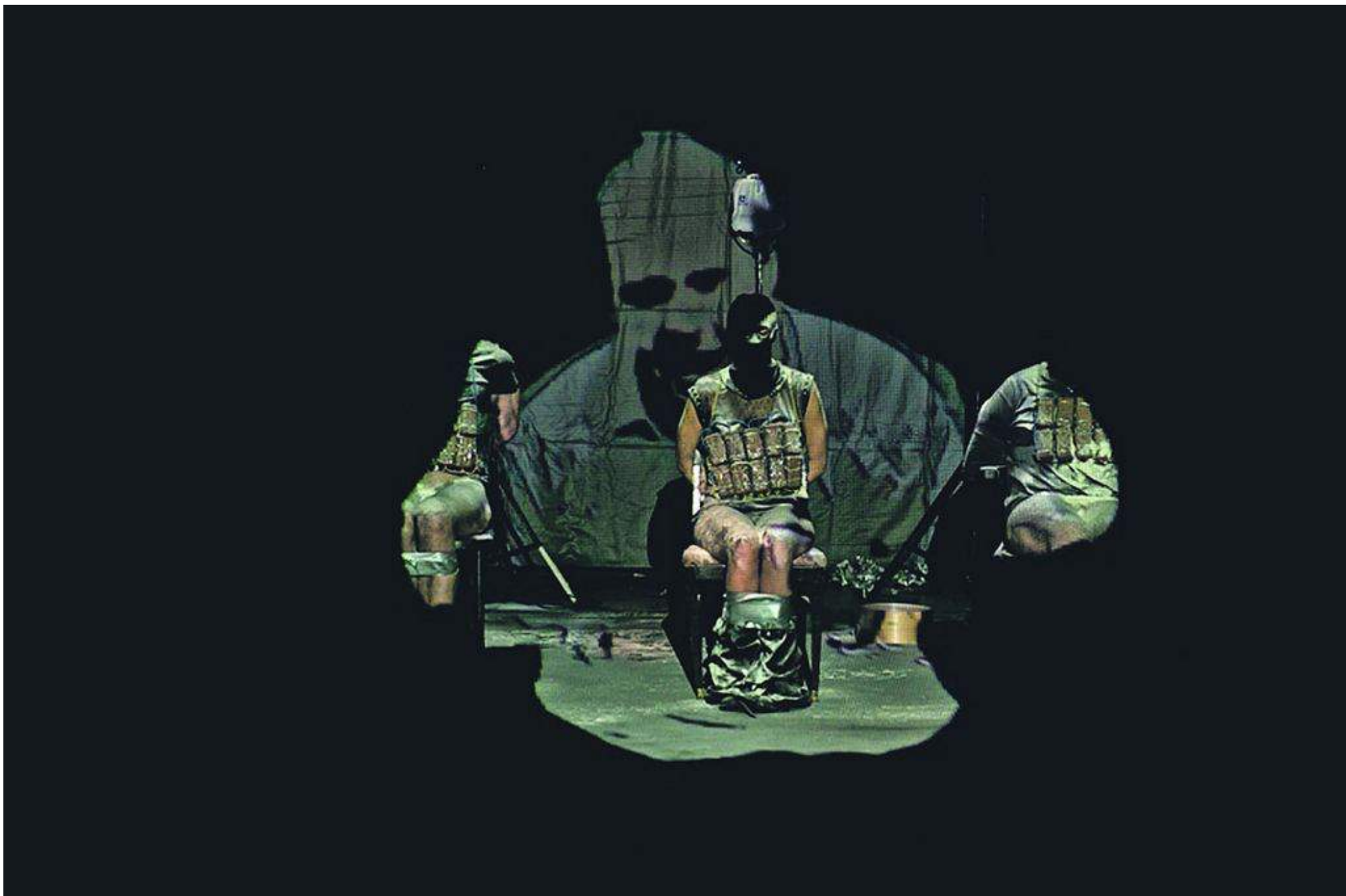

GENERALKA ZA GENERACIJO | VIA NEGATIVA | SNG DRAMA LJUBLJANA | BOJAN JABLANOVEC | GLEDALIŠČE

Ocenjujemo: Generalka za generacijo

Via Negativa in SNG Drama Ljubljana. Režija: Bojan Jablanovec.

Objavljeno 28. januar 2014 18.04

Zala Dobovšek

Bistvena, tako rekoč osrednja dimenzija projekta Generalka za generacijo v režiji **Bojana Jablanovca** je v njeni izvedbeni lokaciji, no, vsaj na prvi pogled.

»Vzajemni kulturniški upor« osrednjega nacionalnega gledališča (SNG Drama Ljubljana) in »alternative« (Via Negativa) poteka v Mali drami, prostoru, ki mu načeloma ne bi pripisali takšnih »prestopniških« akcij.

Pa vendar gesta vseeno ni tako radikalna, kot se zdi, navsezadnje projekt ni umeščen v noben abonma, nikomur ne bo obvezen in ne bo »podtaknjen« tistim, ki bi si ga res morali ogledati.

Tudi križanje treh članov ansambla Drame (Matija Rozman, Veronika Drolc in Boris Mihalj) in treh stalnih performerjev Vie Negative (Grega Zorc, Marko Mandić in Katarina Stegnar) ni tako skrajno, kot bi si kakšen zvest privrženec Vie Negative ali Drame ali pa celo obeh predstavljal in želel.

Zadeva ostaja na deklarativni ravni, kar ni nujno slabo, še posebej, če se izvajalski kolektiv tega zaveda («Dajmo se mi najprej zment, kaj pravzaprav gledate. Sam še en kurčev kulturnen dogodek gledate, nič spešl.«). Vsebina je tvegana, ni pa nevarna, je nekako benigna, prav takšna, kakršno je aktualno slovensko gledališko vzdušje.

Medtem ko »alternativci« v slogu teroristov zasedejo dvorano, iz njih kot strelni naboji (žal je krik tudi tokrat le znamenje nemoči) letijo surovi očitki trenutni slovenski kulturni situaciji, vodilnim akterjem in njihovemu formalističnemu blebetanju brez premišljene osnove.

Srd, ki se kopiči v »neodvisnih« zavodih in samozaposlenih igralcih, je na poti k eksploziji; a je nespregledljivo, da o vseh teh tegobah na odru rohnijo omenjene »žrtve« same, medtem ko varno zaposleni zgolj »prisostvujejo« izpadom. Zazdi se, da obe igralski brigadi stojita vsaka na svojem bregu poklicnega oziroma kreativnega problema; prvi bi, pa ne morejo, drugi morda bi, pa ne smejo.

Grega Zorc, Marko Mandić in Katarina Stegnar so pred nami v polni pripravljenosti, (poleg čokoladne torte) nenehno strežejo z biografskimi »poslasticami«, nekje subverzivnimi in srboritimi, drugod preprosto humorističnimi, malo se »dajejo« med seboj, nežno drezajo v občinstvo in skrbijo za pravo mero suspenza. Njihovi trije večinoma statično sedeči in popačeni replikanti iz prihodnosti (Matija Rozman, Veronika Drolc in Boris Mihalj) jim dajejo oporišče za kontekst, za vpogled sebe na stara leta, ko sta od telesa ostala le še njegov približek in tesnoba zavožene kariere.

Trojček replikantov vzpostavlja tudi neizgovorjeno realno statusno razmerje, ki se proti koncu, ko se položaji zamenjajo, sprevrže v nasprotje. Podajanje »zvezanih rok« in nezmožnost resničnega upora se premesti, čeprav gre v semiotičnem pogledu ves čas za isti subjekt, le da v obliki dveh posameznih časovnih rezin. Poleg tega v prvem primeru »zvezane roke« predstavljajo finance, v drugem pa institucionalna ideologija.

Se rešitev za bolj kakovostno (tokrat na vse pretege psovano) kulturo skriva v denarnici ali v glavah? Ali preprosto v tem, da bo nekdo investiral material, drugi pa svojo drznost? Generalka za generacijo to idejo pametno in dobrodošlo predlaga, le še kakšno »repertoarno« pregrado bo treba podreti in generalki ne bo treba biti več le generalka.